

Provkonstruktion

Årskurs: 5

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Historiska perspektiv på dagens samhälle

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse av hur historiska händelser påverkar dagens samhälle samt förmåga att diskutera och reflektera över olika perspektiv på historia.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska få förståelse för hur historiska händelser och processer påverkar dagens samhälle och människors liv, samt diskutera hur olika perspektiv kan forma vår tolkning av historia.

Kunskapskrav

Eleven kan beskriva och ge exempel på historiska händelser och deras betydelse för nutid, samt reflektera över hur historia kan påverka våra åsikter och värderingar.

Prov

Faktafrågor

1. Vilken av följande händelser ledde till starten av andra världskriget?

- A) Den stora depressionen
- B) ****Tysklands invasion av Polen****
- C) Första världskrigets slut
- D) Kalla kriget börjar

2. Vilket år skedde Stockholms blodbad?

- A) 1520
- B) 1530

C) 1540

D) ****1520****

3. Vem var Gustav Vasa?

A) En kung som grundade den svenska staten

B) ****En kung som ledde Sverige under reformationen****

C) En kung som var känd för sina krig

D) En kung som avsattes

4. Vad handlar Rosornas krig om?

A) Ett krig mellan Danmark och Sverige

B) ****En maktkamp mellan två adliga familjer i England****

C) En konflikt i Osmanska riket

D) En strid om kolonier i Amerika

5. Vad innebar industrialiseringen för samhället?

A) Minskning av jobbmöjligheter

B) Mer jordbruk

C) ****Ökad urbanisering och fabriksarbete****

D) Ökad befolkning på landsbygden

6. Vilket dokument fastställde mänskliga rättigheter i Frankrike 1789?

A) Deklarationen av oberoende

B) ****Deklarationen om människans och medborgarens rättigheter****

C) Konstitutionen

D) Rättighetsförklaringen

7. Vad var sekelskiftet 1900 känt för?

A) Rättighetsrörelsernas framväxt

B) ****Teknologiska framsteg och sociala förändringar****

C) Andra världskrigets början

D) Den kalla krigets start

8. Vilken händelse är känd som "Svenska skånska kriget"?

A) Det trettioåriga kriget

B) ****Det skånska kriget mot Danmark****

C) Bodens drabbar

D) Karl XI:s krig

9. Vad var "Den stora depressionen"?

A) En period av jordbrukssvårigheter

B) ****En ekonomisk kris under 1930-talet****

C) En politisk uppror

D) En period av fred och stabilitet

10. Vilka var de allierade under andra världskriget?

A) Tyskland, Japan och Italien

B) ****USA, Storbritannien och Sovjetunionen****

C) Sverige, Danmark och Norge

D) Finland, Ungern och Rumänien

11. Vad syftade medborgarrörelsen till att uppnå?

A) ****Jämlikhet och rättigheter för afroamerikaner i USA****

B) Ekonomiska rättigheter för arbetare

C) Utrikespolitisk påverkan

D) Minska diskrimineringen av kvinnor

12. Vilka var de viktigaste konsekvenserna av franska revolutionen?

A) Minskat inflytande av kungen

B) ****Ökad makt för folket och mänskliga rättigheter****

C) Återställande av monarkin

D) Inga signifikanta förändringar

13. Vad kännetecknade renässansen?

A) Ökad tro på religionen

B) ****Ett nytt intresse för konst och vetenskap****

C) Slutet på medeltiden

D) Minskat handelsutbyte

14. Vad handlade den industriella revolutionen om?

A) ****Övergången från jordbrukssamhälle till industrisamhälle****

B) Utveckling av konst

C) Återuppbyggnad efter krig

D) Minska behovet av teknologi

15. Vilken av dessa personer kämpade för aboliseringen av slaveriet?

A) ****Frederick Douglass****

B) Martin Luther King Jr.

C) Rosa Parks

D) Harriet Tubman

Resonerande frågor

1. Diskutera hur en historisk händelse kan påverka vår samhällssyn idag.

Syftet är att ge eleverna möjlighet att reflektera över sambanden mellan historia och nutid.

2. Välj en historisk händelse och analysera dess orsaker och konsekvenser.

Frågan uppmuntrar eleverna att djupdyka i historiska faktorer och deras långsiktiga effekter.

3. Hur kan förståelsen av historia förändra våra värderingar? Ge exempel.

Här får eleverna möjlighet att visa hur historia kan forma individens och

samhällets uppfattningar.

4. Vilka perspektiv finns det på en specifik historisk händelse? Diskutera skillnaderna.

Ger eleverna möjlighet att resonera kring olika åsikter och tolkningsmöjligheter.

5. Vad kan vi lära oss av historiska konflikter när det kommer till nutida konflikter?

Uppmanar eleverna att dra lärdomar från det förflutna och tillämpa dem på samtidens utmaningar.

6. Hur kan vi använda historia som ett verktyg för samhällsförändring idag?

Eleverna får reflektera över hur lärdomar från historien kan vara relevant i samhällsdebatten.

7. Beskriv en händelse där olika perspektiv ledde till olika tolkningar av samma händelse.

Förmågan att analysera olika synsätt främjas och kritiskt tänkande uppmuntras.

8. På vilket sätt kan vi se spår av historia i vår nuvarande kultur?

Uppmanar eleverna att koppla history to everyday life och visa förståelse för nutidens kulturella kontext.

Bedömning

Provets faktafrågor ger totalt 15 poäng. Varje korrekt besvarad fråga ger 1 poäng. De resonerande frågorna bedöms var för sig och ger 3 poäng vardera. För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyg A krävs 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Åk. 4 - 6](#), [Samhällskunskap](#)